N°. 371. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 4 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

De zege der constitutionnele beginselen schijnt thans, in Spanje, voor goed te zijn verzekerd. Een spoedig herstel van de orde en rust, de terugkeer tot den arbeid en van het openbaar vertrouwen, zullen daarvan de eerste weldadige gevolgen zijn.

Voor altijd betreurenswaardig blijven nogtans de geweldige middelen, die het Spaansche Volk te baat nam, om zijne grondwettige regten en vrijheden te verdedigen en voor onherstelbare vernietiging te behoeden. Nog treuriger is de indruk, dien de proclamatie van Koningin ISABELLA op elk constitutionneel gemoed moet maken; want het Koningschap wordt er van al zijn prestige beroofd; het staat smeekende voor het Volk en biedt, bijkans knielende, aan wat het nimmer had behooren te ontnemen.

Wat is de oorzaak, dat zooveel burgerbloed is vergoten, dat eene geheele Natie naar de wapenen heeft doen grijpen? Wie draagt de schuld van de beklagenswaardige vernedering, waartoe het Koningschap in Spanje is geraakt, en waaruit vele jaren van goed bestier het te naauwernood zal kunnen opheffen?

Het zijn de verderfelijke raadgevingen eener camarilla, voortgestuwd door de anti-constitutionnele ontwerpen eener Koningin-moeder, tegen wier heillooze invloed ISABELLA niet bestand was.

Aan het Spaansche Volk werd ontnomen, al wat de Grondwet het had geschonken. De Vertegenwoordiging bestond niet meer; posten en bedieningen werden aan gunstelingen weggeschonken; en, terwijl handel en nijverheid kwijnden, verrijkten enkelen zich met de opbrengst van gedwongen leeningen; werd de vrijheid van drukpers vernietigd; ging de veiligheid van personen en goederen verloren, en zwaaide de willekeur onbeperkt den staf. Niet in één slag werd dat alles ondermijnd; de reactie ging langzaam, bijkans ongemerkt, maar slopenden gang; en onder *den schijn* van eerbiediging der Constitutie werd zij met voeten vertreden. Aan het Volk was de gelegenheid benomen, zijne gedachten te openbaren; het bezat geen wettig middel meer, om de handelingen der Regering af te keuren; want de werking der Vertegenwoordiging was verlamd. Is het dan wonder, dat onder zulke omstandigheden — toen de maat der verdrukking, der willekeur en der reactionnaire hofintrigues vol was — het Spaansche Volk, als éénig redmiddel, gebruik maakte van het »regt tot opstand«? Zelfs de anti-revolutionnaire STAHL zegt: »Er zijn gevallen, waarin de drang »van natuurlijke of zedelijke nood zoo geweldig tot »opstand aanzet, dat het geen mensch past, hem, die »er toe overgaat, te vonnissen; en de uitkomst het »verzet als eene noodzakelijkheid schijnt te regtvaardigen.« Zijn die gevallen niet in Spanje in ruime mate aanwezig geweest?

Wij hebben het reeds vroeger gezegd en herhalen het hier: de opstand was niet gerigt tegen het *Koningschap*, maar alleen tegen den heilloozen invloed, die de Koningin diets maakte, dat het Volk geboren was, om Haar te dienen; dat zij zich om 's Volks regten en vrijheden niet had te bekreunen; dat de Natie onverschillig was jegens de verbreking harer Constitutie: den invloed, die, door de Kroon te vleijen en haar eene magt voor te spiegelen, welke Haar niet toekwam, alleen werkte in zijn eigen belang en in dat van enkele aristocratische familiën.... *en tot reddeloozen ondergang van die Kroon.*

Voor de eer en de waardigheid der Kroon heeft de Koningin, te laat, helaas! de waarheid ingezien, en de waarachtige verdedigers van het constitutionnele Koningschap weten te onderscheiden van vleijers en eigenbelangzuchtige hovelingen. Door de vermetele aanslagen dezer laatsten werd de Kroon nu, wilde zij niet alles verliezen, gedrongen in het stof te knielen voor het Volk, en als het ware te smeeken, dat het nu toch gelieve aan te nemen wat door eene reactionnaire hofkabaal zoo onregtmatig was ontnomen.

Het schouwspel is bedroevend; maar de leering is groot.

Gister is op nieuw gebleken, dat deze Kamer, zelfs in geringe zaken, nooit regt weet wat ze wil, of wat ze moet doen.

Men is een uur vroeger begonnen dan gewoonlijk, ten einde te spoediger de discussiën over het Regeringsreglement af te doen (een besluit, dat nu voortaan elken dag, behoudens het regt om daarop weder terug te komen, zal gelden, zoolang de discussiën zullen aanhouden), en intusschen delibereert de Kamer, gedurende den tijd van niet minder dan anderhalf uur, over de vraag, wat zij nog in deze zitting zal behandelen; en nadat een hoogst kostbare tijd, in nuttelooze praat, is verloren gegaan, komt de Kamer weêr terug op het, in het eerst genomen besluit, en neemt eindelijk datgene aan, wat reeds in 't eerste oogenblik, als het meest ordelijke en doelmatige was voorgesteld.

De belangstelling in deze *gewigtige* quaestie was inderdaad grooter, dan in het geheele Indische reglement, dat, tot dus verre, slechts tusschen vijf à zes personen wordt gedebatteerd; en het is waarlijk amusant om aan te zien, hoe de meerderheid dezer Kamer zich zoo regt te huis gevoelt, als het eene nietige motie van orde geldt, en zij haar talent, in het vinden van spitsvondige exceptiën, kan ten toon spreiden.

Geldt het gewigtige beginselen: dan wordt gezwegen en, naar den wensch der Regering, gestemd, onverschillig of de zaak al dan niet in staat van wijzen is gebragt. Komt eene motie van orde ter sprake, om naar huis te gaan, om het een of ander te doen, dan zou wel ieder het eerst het woord willen voeren. Wij moeten dan ook bekennen, dat men, bij dergelijke gelegenheden, minder noodig heeft, zich te prononceren.

Wat de eind-beslissing betreft, die genomen is, wij kunnen haar allezins goedkeuren. Het voorstel van den heer THORBECKE heeft de werkzaamheden der Kamer teruggebragt tot die orde en regelmaat, welke haar altijd behooren te kenmerken, en daardoor is tevens — 't is boven allen twijfel — aan den geheimen wensch der Regering voldaan geworden.

Aanvankelijk toch was besloten, om tusschen de behandeling van het Regerings-reglement in, andere wets-ontwerpen in beraadslaging te brengen, waarvan sommigen gansch niet van eenvoudigen aard waren. Daardoor zou de aanhangige discussie op onaangename wijze verstoord zijn geworden; bovendien is het einde van die discussie nog niet te bepalen en nadert de tijd van de sluiting der zitting met rassche schreden zoodat nu reeds, naar onze overtuiging, de Eerste Kamer het Indisch reglement niet zal kunnen behandelen met al die naauwgezetheid en rijpe overweging, welke het gewigtige onderwerp verdient. Het verlangen der Regering moet dus zeker in harmonie zijn geweest met het voorstel van den heer THORBECKE, om het Indisch reglement *eerst* af te doen en *daarna* de wetsontwerpen, waarvan de behandeling nog in deze zitting was besloten. Het is dan ook in dien zin, dat de Kamer eindelijk, met intrekking van een vroeger besluit, heeft beslist; en zoo zien wij ook hier weder: *vooreerst*, dat de Kamer nooit regt weet wat ze doen moet, en *ten tweede*, hoe de constitutionnele partij, in alle omstandigheden, slechts *de zaak*: het algemeen belang, voor oogen houdt.

Men kent het voorstel van den heer VAN HOËVELL, om bij de behandeling van het Indisch Regeringsreglement *de slaven*, in beginsel, *vrij te doen verklaren.* Hij wenscht, dat eindelijk eens de wetgevende magt het eerste der Christelijke beginselen in practijk brenge en, door de huldiging van 't geen beschaving en godsdienst gebieden, van Nederland de vlek wegneme, die, tot zijne schande, daarop kleeft.

Wenscht de heer VAN HOËVELL eene onbereikbare zaak, wenscht hij vooral een ondoordachten stap?

Geen van beiden.

Er zal wel niemand zijn, die in 's lands vergaderzaal het behoud der slavernij openlijk zal durven verdedigen; en de Regering zelve heeft in de Eerste Kamer verklaard, dat de vraag niet meer zijn *kan*, *of* er geëmancipeerd zal worden, maar dat de taak der commissie, te dien einde benoemd, alleen betreft het onderzoek, *op wat wijs* de emancipatie het best zal geschieden. Welnu: de heer VAN HOËVELL volgt, in zijn amendement, de gedachte en de denkbeelden der Regering. Voorop staat het beginsel, door niemand meer in Nederland betwist: »De slaven zijn vrij.« Daarna wordt bepaald, dat dit beginsel eerst dán in uitvoering zal komen, wanneer de wijs der emancipatie zal zijn geregeld bij algemeene verordeningen: dat is: bij ordonnantie van den Gouv.-Generaal, bij Koninklijk besluit, of bij de Wet.

Hoezeer dit amendement zich nu ook aanbeveelt, omdat het, tot wet verheven, getuigen zou van den vasten wil, om voor goed van het Nederlandsche grondgebied eene onteerende smet af te wenden, zonder dat het de quaestiën betrekkelijk de uitvoering praejudicieert, vreezen wij nogtans, dat het geene genade zal vinden bij *deze* Kamer.

Ook het Indisch Regerings-reglement is door die Kamer tot eene *partij*-zaak gemaakt, en wij zijn voornemens, daarvan eerdaags de talrijke, betreurenswaardige voorbeelden te leveren; en het zal voor deze Kamer genoeg zijn, dat een weldadig en Nederland vererend voorstel komt van de zijde der constitutionnele partij, om het te verwerpen.

De voorteekenen daarvan zijn reeds bemerkbaar. De edele graaf VAN HEIDEN REINESTEIN, die gedurende al de discussiën geen enkel woord gesproken heeft, komt met een tegen-amendement te voorschijn, dat, geheel in den geest *dezer* Kamer, iets *schijnt* te doen, maar eigenlijk *zinledig*, of liever *zinloos* is. Wat wordt door den hooggeboren graaf ten behoeve van zijne slaafgeboren natuurgenooten voorgesteld, nu de geschikte tijd dáár is, om hen, in beginsel, uit de ketenen der onmenschelijkheid en barbaarschheid te ontslaan?

Art. 119 van het ontwerp luidt: »De regten en ver»pligtingen der meesters ten aanzien der in N. I. aan»wezige slaven worden bij algemeene verordening gere»geld,« en nu stelt de heer VAN HEIDEN voor, om dit art. aldus te lezen: »De regten en verpligtingen »der meesters ten aanzien der in N. I. aanwezige sla»ven, *zoo lang deze niet bij de wet zijn vrij verklaard*, »worden bij algemeene verordening geregeld.« Is dit geen bespotting van het jammerlijke lot dergenen, die, in ijselijker toestand dan dien der redelooze dieren, als verworpelingen hun aanzijn voortslepen? Is het niet alsof men den gekerkerde, als troost, toeriep: »Gij »veroordeelde zult, *zoolang er geene gratie is verleend*, »krom gesloten zitten!« Wààr is de verzekering, *dat* er gratie verleend, wààr de zekerheid, *dat* de slaaf vrij verklaard zal worden?

Het zou ons, voor de eer van onzen naam, ook in het Buitenland, leed doen, wanneer de Kamer kon goedvinden, zulk eene parlementaire hypocrisie met haar zegel te bekrachtigen; want niets anders is het dan menschlievendheid huichelen, wanneer men een, loijaal op den voorgrond gesteld beginsel door een ijdelen, niets gevenden waarborg tracht op zij te schuiven.

Wij kennen, bij voorbaat, al de exceptiën, waartoe men zijne toevlugt zal nemen. Er is eene commissie benoemd; men moet op hare verrigtingen niet vooruit loopen; de zaak is niet genoeg onderzocht, enz. en een tal van meer dergelijke uitvlugten, waaraan ieder zoo rijk is, die, wat goed is, niet doen wil.

Gij, die door uwe stem over gewigtige beginselen hebt durven beslissen, waarvan de Regering zelve en de meest deskundigen in en buiten de Kamer verklaarden, dat grondslag, uitkomst en gevolgen nog niet genoegzaam zijn gekend en onderzocht: zult gij *nu* de exceptie van onkunde durven aanvoeren, om

niet een beginsel vast te stellen, dat in uw hart behoort te leven, dat door ieder wordt erkend, welks bestrijding afschuw wekt, en waarvoor godsdienst, zedeleer, beschaving en menschenpligt om het zeerste pleiten? Het zou ons meer bedroeven om u, dan om de slaven, want *deze* zullen evenwel door de leidende hand der Voorzienigheid hunne boeijen eindelijk zien geslaakt; maar *gij* zult getoond hebben, ook den duursten christenpligt bij partijbelang achtergesteld te hebben.

Of *deze* Kamer ook nog *dezen* titel zal willen verwerven, zal het lot leeren, dat het amendement van den heer VAN HOËVELL en de zin*looze* poging van den graaf VAN HEIDEN hebben zal.

De Nederlander, sprekende van het amendement des heeren VAN HOËVELL, »vertrouwt, dat tegen de opneming van het beginsel geen bezwaar zijn zal«. En het blad voegt er het volgende bij:

»Meermalen vernamen wij, dat in O. Indië, waarschijnlijk, door vele eigenaars schadeloosstelling niet zou worden gevergd.

»Daarom zou welligt deze of soortgelijke wijziging aan het slot van het amendement niet ongepast zijn: »»waarop de *schadevergoeding*, aan de eigenaren krachtens algemeene verordening toe te kennen, *betaalbaar gesteld wordt.*««

Wij gelooven, dat de voorsteller van het amendement in de overneming der voorgestelde wijziging geen bezwaar zal zien.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De telegrafische depêches uit Madrid en de *Gazette* hebben heden belangrijke tijdingen medegedeeld: de Generaal Espartero is benoemd tot president van den Raad, O'Donnell tot Minister van Oorlog, Serrano tot kapitein-generaal van Andalusie, terwijl San Miguel en O'Donnell tot maarschalken zijn verheven. Een decreet geeft bevel tot de gevangenneming van den afgetreden president van den Raad, graaf de San Luis en van den vroegeren gouverneur van Madrid, graaf de Quinto; het decreet, waarbij de infant don Henriques en andere staatkundige vlugtelingen worden verbannen is opgeheven, alle dagbladen en geschriften mogen vrij in Spanje binnenkomen; eenige generaals, die het meest betrokken zijn in de handelingen van de vroegere regeringen zullen eene buitenlandsche reis ondernemen. De eerste zaak, waarmede de Cortes zich zullen bezig houden, zal de vraag zijn, of het vroegere ministerie San Luis al of niet in staat van beschuldiging zal worden gesteld. Volgens den Franschen *Moniteur* was op bevel van de junta den 31sten de beurs te Madrid heropend en de stemming der fondsen gunstig. Madrid is nog steeds met tallooze barricades bedekt, maar overigens volkomen rustig.

Intusschen zijn nog geene bijzonderheden bekend omtrent de ontvangst van Espartero te Madrid, de Koningin had zijne komst afgewacht, alvorens zich in het openbaar te vertoonen. De *Gazeta* van den 28sten meldt, dat de Koning en de Koningin eene som van 30,000 realen hebben gezonden aan de gewonden in den strijd te Madrid.

Uit dit alles blijkt, dat groote concessiën door Koningin Isabella zijn gedaan en dat het regeringstelsel van Spanje nu eenmaal voor goed schijnt gewijzigd te zullen worden. Wij meenen uit de volmaakte overeenstemming, die tusschen de uitstekende mannen heerscht, welke aan het hoofd van de beweging staan, te mogen afleiden, dat Spanje weldra tot rust en orde zal terugkeeren en onder de weldaden van eene echte en eerlijke uitgevoerde constitutionnele regering welligt nog eene schoone toekomst te gemoet kan gaan, terwijl de woelingen en kuiperijen van een hofkabaal dat heerlijke land bijna aan al de jammeren van een burgeroorlog hebben prijs gegeven en vaderland en troon in groot gevaar hebben gebragt. De algemeene gehechtheid van de Spaansche natie aan hare vrijheden en regten heeft dit alles evenwel verhoed, daar, zooals men ziet, alle partijen zich aaneensluiten, om orde en rust en eene constitutionnele regering te vestigen.

Het berigt, dat de Russen van de oevers van den Donau terugtrekken, is thans officieel bevestigd. «De vraag is evenwel: waar zullen de Russen hunne achterwaartsche beweging staken? En zullen zij niet weldra weder voortrukken? Over deze gewigtige vragen ligt nog eene digte sluijer. Zooveel mag men aannemen, dat deze naar het schijnt, vrijwillige terugtogt der Russen een gewigtig feit en een teeken van meer vredelievende gezindheid is, terwijl aan den anderen kant Oostenrijk tracht te verkrijgen, dat de legers van den Sultan naar den regteroever van den Donau zouden terugtrekken, zoodat de Oostenrijkers alleen de vorstendommen zouden bezet houden.

De verbondene legers zijn, volgens stellige berigten, den Donau nog niet overgetrokken, en het is dan ook niet waarschijnlijk, dat zij in den tegenwoordigen staat van zaken tot een dergelijken stap zullen overgaan,

Men deelt te Parijs een brief mede uit Berlijn, volgens welken Engeland en Frankrijk genegen zouden zijn, om vredesonderhandelingen aan te knoopen op de navolgende voorwaarden: 1°. de onmiddellijke ontruiming der Vorstendommen; 2°. een gemeenschappelijk protectoraat van de Vorstendommen door alle mogendheden, terwijl aan Oostenrijk de uitvoerende magt zal worden opgedragen; 3°. een gemeenschappelijk protectoraat van alle niet-Muzelmansche onderdanen van de Porte, overeenkomstig de grondslagen van het Weener-protocol van 9 April; 4° de vrije vaart op den Donau en de Zwarte zee en het verklaren van eene vrijhaven in die zee, en 5°. schadeloosstelling voor de oorlogskosten. Wij gelooven niet, dat men reeds zoover gekomen is, dat men zich werkelijk met het leggen van de grondslagen van den vrede zou bezig houden. De voorwaarden, die wij vermeld hebben, zullen welligt later in aanmerking komen.

Men meldt, dat Prins Napoleon in de helft dezer maand naar Parijs zou terugkeeren, en eene maand bij den Keizer blijven. Indien dit berigt zich bevestigt, dan schijnt het eene tijdelijke staking van de krijgsoperatiën in het Oosten aan te duiden, daar Prins Napoleon, zoo als men weet, eene brigade van het Fransche leger in Turkije aanvoert.

Volgens verschillende depêches, zou Bomarsund, het eenige versterkte punt op de Alands-eilanden in de Oostzee, door de verbondene vloten zijn genomen Er ontbreken bijzonderheden, maar men wil, dat van beide zijden groote verliezen geleden zijn.

Men deelt mede, dat het decreet van 29 Julij te Kopenhagen uitgevaardigd, een aantal bepalingen bevat, waarbij eene afzonderlijke constitutie voor Denemarken, eene andere voor de hertogdommen Holstein en Lauenburg en eene derde voor Sleeswijk worden vastgesteld. Denemarken behoudt zijne twee Kamers en Holstein en Sleeswijk elk een landdag; daarboven zal de Raad der Vijftigen staan, die het geheele Rijk zal vertegenwoordigen. De Koning kiest twintig leden van dien Raad, als vier uit Holstein, vier uit Sleeswijk en twaalf uit Denemarken, aan het hoofd staan de heeren Adam Moleke en Bardenflete. Deze organisatie brengt eene nieuwe verwikkeling in den politieken toestand des lands.

Volgens eene telegrafische depêche van gisteren is den vorigen dag het voorstel van Lord Dudley Stuart, strekkende om de betaling van de Russische schuld in Holland te schorsen, met 57 stemmen tegen 5 verworpen.

De *Amerika* heeft berigten uit New-York tot 18 dezer aangebragt. Het Congres heeft besloten aan kapitein Ingraham eene medaille te doen uitreiken, wegens zijn in de verwikkelingen betreffende Costa te Smyrna gehouden gedrag.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN DONDERDAG, 3 AUGUSTUS.

De beraadslagingen worden voortgezet over het ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch-Indie.

Art. 73, luidende: «De regentschappen worden, waar hij dit noodig acht, door den Gouverneur-Generaal verdeeld in districten.

«Elk district wordt bestuurd door een inlandsch hoofd, onder zoodanigen ambtstitel als de inlandsche gebruiken medebrengen.

«De instructiën der districtshoofden en hunne betrekking tot de Europesche ambtenaren, worden door den Gouv.-Gen. vastgesteld» — wordt zonder stemming aangenomen.

Art. 74 luidt aldus: »De inlandsche gemeenten verkiezen, behoudens de goedkeuring van het gewestelijk gezag, hare hoofden en bestuurders. De Gouverneur-Generaal handhaaft dat regt tegen alle inbreuken.

»Aan die gemeenten wordt de regeling harer huishoudelijke belangen gelaten, met in achtneming der van den Gouverneur-Generaal of van het gewestelijk gezag uitgegane verordeningen.

»Waar het bepaalde bij de alinea's 1 en 2 van dit artikel niet overeenkomst met de instellingen, des volks, of met verkregene regten, wordt de invoering daarvan achterwege gelaten.»

De heer v. HOËVELL zegt, dat hoe schijnbaar ontmoedigend ook de pogingen zijn, die aangewend worden om deze wet te verbeteren, hij zich toch verpligt rekent om een zoo belangrijk artikel als dit, betreffende de gemeentelijke inrigting, niet met stilzwijgen voorbij te gaan. Hier geldt het eene bepaling, die strekken moet om het Javasche volk organisch te ontwikkelen en die het beschermen moet tegen de willekeur der inlandsche vorsten. Schijnbaar strekt dit artikel tot handhaving dier bescherming, doch het kan er in effecte niet toe leiden, als zijnde de verkiezingen te veel onderworpen aan den invloed van het gewestelijk gezag. Hij brengt dit in verband met den werkkring en de voorregten der regenten, wier gedeeltelijke betaling in land; (waarvan zij ook landrente heffen) gelijk ook het regt om heerendiensten te vorderen, zeer nadeelig op de bevolking terugwerkt.

Het betoog komt hierop neder, dat geheel de gemeentelijke verkiezing in handen van den regent is. Het artikel nu geeft geen waarborg tegen eene belemmering van de vrijheid der verkiezingen. Hij wenscht dus regelen voor het gewestelijk bestuur, die het te betrachten zal hebben bij de gevorderde goedkeuring van de verkiezing der hoofden en bestuurders. Ook ontbreken er voorschriften omtrent den gang der verkiezingen zelven. Regelen omtrent het ontslag en de magt die ontslaat zijn ook niet in het artikel opgenomen. Hij mist dus velerlei waarborgen, in het belang der Javasche bevolking noodig.

De heer ROCHUSSEN acht het ook van groot belang, dat de gemeentelijke verkiezing, in waarheid, vrij zij. Hij stelt evenzeer groot belang in dit beginsel. Op de aanmerking van den heer van Hoëvell, dat er hier geene waarborgen, geene regelen zijn, voor de handhaving van het beginsel, antwoordt Spr. dat hij niet gelooft, dat dit in dit regle… behoort, maar dat het moet overgelaten wo… opperbestuur en aan het uitvoerend gezag in I… ook omdat er in de inwendige inrigting van de… telijke huishouding groote verscheidenheid bestaa… op gewoonte berust, zoodat algemeene codificatie… zou baten. Maar de handhaving van het beginsel… ernstigste aanbevolen.

De MINISTER betwist de bewering, dat wat seder… omtrent dit punt bestaat, over het algemeen, … zou hebben gewerkt.

De heer VAN HOËVELL heeft niet verlangd in de… voorschriften van de wijze van verkiezing, of voor… omtrent de goedkeuring der keuzen vast te stellen… hij verlangt, dat bij algemeene verordening *regelen*… ge-teld, waarnaar de keuze zal plaats hebben en … elk gewestelijk gezag de goedkeuring zal geven of w… Anders toch blijft alles aan willekeur overgelat… heeft zijne redenen niet wederlegd, waarom hij … dat de verkiezingen niet vrij kunnen zijn. Hij … zich ook hier op den heer Vitales en brengt voo… van misbruik en willekeur bij. Spr. antwoord… heer Rochussen, die zeide dat er verschil van lo… bestaat en dat het niet bij algemeene regelen kan … vastgesteld, dat het algemeen karakter toch overal… meentelijke inrigting. Hij zal niet wagen een amen… voor te stellen, maar hij geeft alleen het denkbe… om bij algemeene verordening regelen vast te stel… hij meent hiermede zijn pligt te hebben volbragt.

De heer BAUD zal niets over het artikel zeggen… hij zal alleen dit aanvoeren, dat hij geen reden h… de geloofwaardigheid van den heer Vitalis in tw… trekken, als het feiten geldt door hem zelf bijge… maar indien hij het weet van hooren zeggen, dan m… over ligtgeloovigheid klagen. Spr. heeft daarvoor ee… omtrent hetgeen de heer Vitalis zegt, wegens poging… Spr. aangewend, om aan de fabrieken te Passaroean… grond af te staan. Juist het tegendeel is geschied, … hij den heer V. daarop opmerkzaam maakte, antw… deze: »het spijt mij, ik heb het van hooren zeggen.» … dus de getuigenis van den heer Vitalis, daar waar… met eigen oogen gezien heeft, recureren.

De heer ROCHUSSEN betoogt nader, dat het onmog… om te regelen nopens de wijze van verkiezing en… gemeene verordeningen vast te stellen; het is ove… schillend. Niettemin dringt hij zeer aan op de ee… getrouwe handhaving van het beginsel in dit artik… gelegd.

De Min. wijst er nader op, dat er in zekeren … meene verordeningen bestaan, en wat er aan on… kan bij plaatselijke verordening aangevuld worde… wet kan misbruiken keeren, maar daar zal de st… voorzien.

De heer VAN HOËVELL vraagt waar het argumen… dat het niet mogelijk is het onderwerp bij algem… ordening te regelen, als er algemeene verordeni… publicatie bestaan? En waarom worden die algem… palingen uit de publicatie overgenomen, ook niet b… tot de wijze van ontslag, die juist de geheel vrij… zing illusoir maakt. In antwoord op den heer B… Spr., dat als de heer Vitalis spreekt over feiten… het binnenlandsch bestuur, dat dit dan is op ei… ring, en als hij zich dus in eenig ander opzig… mogt hebben, dat dit dan niets afdoet tot de ge… digheid omtrent de feiten, door hem zelf bijgew… die door velerlei andere deskundigen worden bev…

Art. 74 wordt daarna zonder stemming aange…

Art. 75 en 76 worden mede zonder stemmin… *nomen*. Zij luiden aldus:

Art. 75. »De ambtenaren, met het hoogste g… gezag bekleed, zijn bevoegd tot het maken van … ten en keuren van policie. Zij kunnen tegen de o… daarvan straffen bedreigen overeenkomstig regels … gemeene verordening te stellen.»

Art. 76. »Vreemde Oosterlingen, in Nederlands… gevestigd, worden zooveel doenlijk in afzonderlijk… vereenigd, onder de leiding van hunne eigene ho…

De Gouv.-Gen., zorgt, dat de hoofden van de … voorschriften worden voorzien.

V *Hoofdstuk.* — *Van de Justitie.* — Daarover… geene algemeene beraadslagingen gehouden.

Art. 77, luidende; » Overal, waar de inlands… king niet is gelaten, in het genot harer eigene re… wordt in Nederl.-Indie regt gesproken in naam des … wordt zonder beraadslaging of stemming *aangeno…*

Art. 78. Drie alinea's van dit artikel geve… velerlei opmerkingen omtrent de regtsspraak en… dering en regtsbeginselen, in verband vooral met… toestand in Indie en de verhouding tusschen he… en het Europeesch regt.

Art. 85 luidt aldus: «De zaken, welke uit … of krachtens algemeene verordeningen ter beslissin… het administratief gezag, blijven daaraan onde…

»Geschillen over bevoegdheid tusschen de … administratieve magt worden door den Gouv… overeenstemming met den Raad van Ned.-Indie … gens regels, bij algemeene verordening te stelle…

Door den heer THORBECKE is voorgesteld … doen wegvallen.

Door den heer van ECK is voorgesteld om … zigen door weglating der woorden, door den … in overeenssemming met den Raad van Ned… beslissing omtrent conflicten dus niet door de… (die dan over zijne eigen bevoegdheid zou be… naar regels bij algemeene verordening te stelle…

Over dit artikel voeren behalve de voorstellers der amendementen het woord de heeren Godefroi, van Nispen, Elout en de Minister van Justitie, die omtrent het hoofdbezwaar verklaart, dat het niet ligt in de bedoeling om te kort te doen aan de regterlijke magt of aan de bepalingen van art. 81, maar dat hij altoos beducht is, dat men bepalingen in het leven zal roepen, die voor zulke afgelegen gewesten, in de praktijk tot ongelegenheden zouden aanleiding geven.

Het amendement van den heer **THORBECKE** wordt alsnu met 33 tegen 23 stemmen **VERWORPEN**.

Vóór de heeren: Meeussen, Reinders, v. Nispen, Zijlker, Heemskerk, Hugenholtz, de Poorter, Westerhoff, Godefroi, Sloet, Ten Cate, van der Veen, van Hoëvell, Mackay, de Man, van Eck, Jespers, Engelen, Elout, Baud, Hengst, de Brauw, Thorbecke, en de Voorzitter.

Het amendement van den heer **VAN ECK** wordt mede **VERWORPEN** met 49 tegen 7 stemmen.

Vóór de heeren: Reinders, Zijlker, Hugenholtz, Sloet, v. d. Veen, v. Hoëvell en v. Eck.

Het artikel 85 wordt **AANGENOMEN** zonder stemming.

Art. 86 wordt zonder discussie aangenomen.

Bij art. 87 wordt bepaald, dat het verlof van den Gouv.-Generaal noodig is, of buiten Java en Madura van den hoogsten gewestelijken gezaghebber, tot het instellen van burgerlijke regtsvorderingen en van vervolgingen tot straf tegen inlandsche vorsten en hoofden, bij algemeene verordering aangeduid.

De heer **VAN HOËVELL** vraagt, hoe dit art. is te rijmen met art. 83, waarbij verklaard wordt, dat niemand tegen zijn wil afgetrokken kan worden van den regter, dien algemeene verordeningen hem toekennen: een artikel, dat toch geenerlei uitzondering toelaat?

De **MIN. V. JUST.** zegt, dat dit zeer wel kan zamen gaan.

De heer **THORBECKE** vraagt wat eigenlijk, volgens dit artikel, zal worden aangeduid? Ook vraagt Spr. *waarom* het verlof noodig is voor het instellen van *burgerlijke regtsvordering?*

De Min. v. **KOL.** verwijst eenvoudig naar de, in Indië bestaande wetten, waar eene lijst opgenomen is van personen, die zonder verlof niet mogen vervolgd worden.

De heer **THORBECKE** merkt op, dat de vraag niet is wat *bestaat*, maar wat bestaan zal voor de toekomst.

De **MIN. VAN KOLONIËN** zegt, dat het verlof noodig is, om te belemmeren pogingen, die aangewend kunnen worden, om hoofden of vorsten vele goederen te verkoopen tegen overmatige prijzen, 't geen dan later vervolgingen na zich sleept.

De heer **VAN HOËVELL** wist, dat dit de grond is, waarop het gouvernement de noodzakelijkheid van het verlof zou stemmen. Maar Spr. wijst op de gevolgen dezer vaderlijke bescherming, hierop neêrkomende, dat nu juist de inlandsche vorsten of hoofden alles viermaal duurder zullen moeten betalen, 't geen door curieuse voorbeelden te staven is. Ook wordt aan die vorsten, juist om die bescherming, in het publiek menigmaal crediet op venduen geweigerd. De bescherming strekt dus juist tot nadeel van de beschermden.

De **MIN. VAN KOLONIËN** kan deze conclussie niet beamen, en ziet wel in, dat er zwarigheden bestaan, maar de voordeelen zijn grooter.

De heer **THORBECKE** vreest ook, dat deze dwaze bescherming een tegenovergesteld gevolg zal hebben, en hij ziet geene reden hoegenaamd, waarom zoo iets bij de wet zou moeten bestemd worden.

De heer **ROCHUSSEN** verdedigt het artikel, vooral op grond dat het voorschrift lang bestaat. Hij betwist, dat de maatregel noodig is; maar nu eenmaal noodig zijnde, zou hij dien niet gaarne in deze wet missen.

Art. 87 wordt alsnu met 43 tegen 12 stemmen **AANGENOMEN**.

TEGEN de heeren; van Goltstein, Meeussen, Reinders, Zijlker, Westerhoff, Sloet, v. d. Veen, van Hoëvell, van Bosse, v. Eck, Jespers en Thorbecke.

Art. 88 wordt zonder discussie aangenomen.

Bij art. 89 vraagt de heer Thorbecke, wat de buitengewone omstandigheden zijn, die zullen veroorloven eene inhechtenisneming zonder de gewone vormen, waarop de Min. antwoordt, dat dit zelfde geval ook wordt voorzien voor Nederland in de Grondwet; en dat wanneer in Nederland buitengewone omstandigheden kunnen bestaan, dat ook wel het geval zal zijn en Indie. Na nog eene discussie daarvoor en over eenige andere punten betrekkelijk dit art. tusschen den Min. en de heeren Thorbecke en Godefroi wordt art. 89 aangenomen.

Art. 90 wordt aangenomen zonder discussie, zoo mede de artt. 91, 92, 93, 94, 95 en 96.

Bij art. 97 merkt de heer **THORBECKE** op, dat daar de benoeming en het ontslag van den president van het hooggeregtshof is opgedragen aan den Koning en blijkens art. 98 het ontslag ook betrekkelijk den vice-president en de leden van dat collegie. Spr. vraagt, waarom laatstgenoemden ook niet in art. 97 zijn opgenomen?

De **MINISTER VAN KOLONIËN** antwoordt, dat het ontslag is opgedragen aan den Koning, om, zoo veel mogelijk, de onafzetbaarheid der regterlijke magt te handhaven.

Art. 97 wordt aangenomen.

Bij art. 98 constateert de heer **VAN ECK**, dat geen enkel regterlijk collegie onafhankelijk zal zijn van de uitvoerende magt; Spr. acht dit stelsel zeer verderfelijk.

De **MINISTER VAN KOLONIEN** betoogt, dat het verwijt des vorigen Spr. niet gegrond is. Overigens stelt de Min. voor in de eerste al. van het art. eene verandering te brengen, daarop neêrkomende dat de woorden *»door den Koning»* worden weggelaten, terwijl een nieuwe al. wordt bijgevoegd, luidende: »De Koning verleent of weigert het ontslag.»

Art. 98 wordt alsnu met 53 tegen 2 stemmen *aangenomen*.

TEGEN de heeren: van Eck en Sloet.

De artt. 99, 100, 101, 102 en 103 worden mede aangenomen.

Bij art. 104 stelt de Min. voor, de woorden »*commissarissen generaal*» te doen wegvallen.

De heer **THORBECKE** merkt op dat dit art. aan den Gouv.-Gen. geeft een bijzonderen regter, namelijk den hoogen Raad in Nederland, ook voor misdrijven *buiten* de waarneming zijner bediening begaan. En dit verbiedt de tegenwoordige Grondwet uitdrukkelijk, die alleen van *ambtsmisdrijven* spreekt.

De **MINISTER** meent, dat, wegens den hoogen stand van den Gouv.-Gen., het gepermitteerd ware van de Regering, om aan het Grondwetsartikel *deze kleine uitbreiding te geven!*

De heer **THORBECKE** komt op zijn bezwaar nader terug; de heer **V. RAPPARD** meent, dat de wetgever allezins bevoegd is, om te bepalen dat de Gouv.-Gen. zal te regt staan voor den Hoogen Raad, ook in burgerlijken zaken. De heer **THORBECKE** vraagt, als het waar is dat men *nu* handelen kan als vóór de Grondwet van 1848, waarom dan in de tegenwoordige Grondwet, op voorstel der regering, elk *forum privilegiatum* is opgeheven?

Spr. stelt derhalve voor van art. 104 aldus te lezen: «De Gouv.-Gen. en de Luiten.-Gen. staan wegens ambtsmisdrijven te regt voor den Hoogen Raad der Nederlanden.»

De Minister van Justitie zegt door deze discussie overvallen te zijn; maar erkent, dat men in de Grondwet geen ander *forum privilegiatum* wilde vaststellen, dan gepleegd wegens ambtsmisdrijven. Nu is de vraag: of die bepaling van de Grondwet uitsluitend is ja of neen, en dus de bevoegdheid aan de wetgevende magt heeft ontnomen, om in bijzondere gevallen een *forum privilegiatum* vast te stellen?

Die vraag durft de Min. nog niet beslissen; te meer, daar in elk geval de wet zal moeten zeggen, voor wie de Gouv.-gen. zal moeten te regt staan, 't geen toch in Indië niet geschieden kan.

De heer Godefroi stelt als motie van orde voor, om deze gewigtige discussie over dit punt uit te stellen tot morgen. Dienovereenkomstig wordt besloten en de zitting verdaagd tot morgen ochtend ten 10 ure.

's Gravenhage, 3 Augustus.

Z. M. heeft aan de commissie uit de Provinciale Staten van Zuidholland, belast met het onderzoek der ontworpen reglementen voor den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, en voor de Vijfheerenlanden, magtiging verleend, om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

Z. M. heeft tot burgem. der gem. Termunten benoemd P. A. Toxopeus, en tot burgem. der gem. ten Boer H. Wolthers Jzn.

Z. M. heeft Jhr. Mr. E. van den Bosch en Jhr. Mr. O. W. J. Berg van Middelburgh aangesteld tot attaché bij het Nederl. corps diplomatique, ten gevolge van het in den loop der maand Julij aan het Dep. van Buitenl. Zaken afgelegd examen voor de commissie, tot dat einde door den Koning benoemd.

Wij vernemen, dat de heer von Scherff gezant van Z. M. voor het groothertogdom Luxemburg en het hertogdom Limburg, in naam van zijn Gouvernement heeft verklaard toe te treden tot het of- en defessief tractaat tusschen Oostenrijk en Pruissen den 20sten April jl. gesloten, voor zoo veel het groothertogdom Luxemburg betreft. Daarentegen heeft hij verklaard, dat Limburg, in hoedanigheid van integrerende provincie van het Koningrijk der Nederlanden, dat het voornemen heeft om de strikste onzijdigheid in acht te nemen, alleen de houding kan aannemen, voor het Koningrijk zelf voorgeschreven.

Reeds is in de Oostenrijksche nationale leening ingeschreven, voor de som van twee honderd vijftig millioen Oostenrijksche florijnen. Men wedijvert in Oostenrijk in het brengen van offers op het altaar van het vaderland, en het schoone schouwspel, dat de vaderlandsliefde der Oostenrijksche ingezetenen ons thans aanbiedt, kan niet beter vergeleken worden, dan bij het schouwspel, dat Nederland in 1844, onafhankelijk van de meeningen over den oorsprong der gevraagde offers, voor Europa opleverde.

---

* Ons is verzocht het onderstaande te plaatsen:

Het keizerlijk Oostenrijksche gezantschap in de Nederlanden heeft de eer ter kennisse van de Oostenrijksche onderdanen, die zich in dit Rijk mogten bevinden, te brengen, dat, ten einde hun de gelegenheid gemakkelijk te maken, om deel te nemen aan de nationale geldleening, die bij besluit van Z. M. den keizer, onder dagteekening van 26 Julij ll., is geopend, de inschrijvingen voor die leening bij het Keizerlijk gezantschap te 's Gravenhage zullen worden aangenomen van heden af tot den 19 dezer maand ingesloten.

Er zal daartoe aan de kanselarij van het Oostenrijksche gezantschap dagelijks gelegenheid bestaan, van 11 ure des morgens tot des namiddags ten twee ure; men zal aldaar tevens alle inlichtingen over de voorwaarden der bovenvermelde geldleening kunnen erlangen.

Heden namiddag is per spoortrein van Amsterdam alhier gearriveerd H. K. H. de Hertogin van Saxen-Weimar-Eisenach, zuster van Z. M. den Koning.

---

* In het hôtel *Paulez* zijn aangekomen de heer Diogo de Macedo, lid van de Kamer der afgevaardigden van Brazilie, met familie, komende van Duitschland; de heer Guignot, bankier te Rethel, met familie, en de heer Duval Rousseaux van Rethel.

---

* In de residentie zijn aangekomen, en aan het Hôtel *de oude Doelen* afgestapt, de baron van Doorn van Westcappelle, met famillie, de heer George Gilpier met familie en gevolg uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika; en graaf Dumonceau chef van het militair Huis des Konings.

---

* Heden arriveerde te Vlaardingen de tweede haringhoeker, met slechts 38 ton haring. De vangst blijft buitengewoon schaarsch. Van daar die geringe aanbrengst.

Tot Predikant der Herv. Gemeente te Delfshaven is bij kerkeraads-vergadering van den 1 Augustus, beroepen, de heer J. C. Verhoeff van Sluis in Vlaanderen.

Ter algemeene vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der districts-commissien van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gehouden te Amsterdam den 26sten Julij 1854, is uitgebragt het acht en dertigste jaarlijksche verslag. Uit gemeld verslag bleek, dat gratificatien werden verleend aan 1894 personen, als aan: 275 verminkten van den veldtogt van 1815; 76 nageblevenen van gesneuvelden van idem; 30 verminkten van den veldtogt van 1814; 103 verminkten in Neêrlands overzeesche kolonien of bezittingen buiten Europa; 59 verminkten uit oorlogen vóór November 1813; 231 verminkten in den strijd tegen Belgie; 99 nageblevenen van gesneuvelden van idem, en 1021 infirmen, waaronder zich bevinden 585 blinden, terwijl de overige allen in bevolen dienst *infirm* zijn geworden, of volle 40 jaren dienst hebben bereikt: te zamen 1894 personen.

Behalve de verminkten in strijd, die dadelijk opgenomen werden nadat zij hunne aanspraken bewezen hebben, waren er 729 infirmen, die eene gratificatie uit het fonds hebben verzocht, en daarop aanspraak zouden kunnen maken, wanneer de krachten van het fonds toelieten, allen te ondersteunen, die in bevolen dienst gebrekkig en daardoor hulpbehoevend geworden zijn.

Uit de rekening bleek verder, dat de uitgaven in 1853 hadden bedragen *f* 79,416,07 en de ontvangsten *f* 74,414,09½, zoodat er een tekort van *f* 5,001.97½, was ontstaan, waarin in dit jaar 1854 door verkoop van een gedeelte van het kapitaal is voorzien.

De jaarlijksche collecte had opgebragt *f* 27,382.98½, dus *f* 546.43 meer dan in 1852. Het hoofdbestuur acht het onnoodig aan te dringen op eene voortdurende milde ondersteuning van deze vaderlandsche instelling. Zoo de giften, in vroeger tijd bijeengebragt, voldoende zijn, om aan alle hulpbehoevende verminkten en nageblevenen van gesneuvelden eene gratificatie te verleenen: de jaarlijksche collecte moet inzonderheid strekken, om verder ook gratificatien te kunnen uitreiken aan die ongelukkige militairen, welke in vredestijd blind zijn geworden, of in en door de dienst infirmiteiten hebben bekomen, waarvan niet weinigen den strijd tegen Belgie en in de kolonien hebben bijgewoond.

Te Amsterdam zal op aanstaanden Zaturdag bij gunstige gelegenheid van de werf, *het wapen van Amsterdam*, te water worden gelaten het gebouwde barkschip *Zeenimph*, voor rekening eener reederij, onder directie van den heer F. A. Jas.

Men schrijft ons uit Utrecht: «In voorname kringen alhier wordt verhaald, dat ons ministerie beraadslaagt over eene bepaalde keuze te doen tusschen de partij van Rusland en die der geallieërde mogendheden. Men voegt er bij, dat de keuze van Pruissen, zoo zij al niet de onze zoude beslissen, dan toch ten minste van grooten invloed zoude zijn.»

Wij aarzelen niet om dit berigt op te nemen, al is het dat wij geen oogenblik kunnen geloof hechten aan het verhaal. Wij betwijfelen 't niet, dat in voorname kringen te Utrecht wordt besproken, wat onze geachte correspondent ons schrijft. En daarom geven wij daaraan openbaarheid, om door de openbaarheid de kans af te snijden, dat iemand zich verontruste over hetgeen zoo al kan worden bepraat. Het is onmogelijk, dat ons ministerie er aan denkt om uit de neutraliteit te treden. Er is niets in onzen toestand, dat ons het partij kiezen tusschen de strijdende mogendheden kan aanbevelen; terwijl integendeel alles zamenloopt, om ons bij de stiptste onzijdigheid te doen blijven. Het ministerie heeft zich overigens te luide daaromtrent verklaard, dan dat deswege bij iemand eenige twijfel bestaan kan. *(de Tijd)*

De in Julij te Leeuwarden gehouden tentoonstelling van voorwerpen der Friesche nijverheid was den laatsten dier maand bezocht door 4271 personen tegen betaling, ongerekend 109, die zich hadden geabonneerd, en de inzenders van voorwerpen, benevens de leden der afdeeling Leeuwarden van de Vereeniging «Tot bevordering van Fabriek- en Handwerknijverheid in Nederland», welke het regt hadden om de tentoonstelling kosteloos te bezoeken. Overigens is de tentoonstelling den 30 Julij nog door ongeveer 5000 werklieden, zoo uit Leeuwarden als van elders, en den 31 door de weeskinderen uit de onderscheidene gestichten bezocht. Den 1 Augustus zou zij voor het geheele garnizoen opengesteld worden.

Nadat dezer dagen de commissie van bestuur over het in het volgend jaar te houden 10de landhuishoudkundig congres te 's Hertogenbosch door burgemeester en wethouders was geïnstalleerd, is in eene daarop gehouden vergadering gekozen tot president van het congres de heer J. G. baron van Hugenpoth, lid van den gemeenteraad en griffier der arrond. regtbank aldaar; tot secretaris de heer F. S. J. M. Rits, notaris, en tot thesaurier de heer J. van Andel Hz.

Men verneemt dat de heer Rits, vermeent heeft de hem opgedragen betrekking niet te moeten aanvaarden.

's Hertogenbosch, 1 Augustus. Eergisteren zijn de heeren regter-commissaris, de sub-officier en de sub-griffier der arrondissement regtbank alhier, naar Rosmalen vertrokken, ten einde een onderzoek in te stellen naar een moordaanslag, door den rijks-ambtenaar van Riel op den timmerman van Kersel gepleegd. Deze beide in dronkenschap verkeerende personen kregen twist; naar men verneemt zou van Kersel opgestaan hebben, om naar zijne kamer te gaan, van Riel hem achtervolgd hebben met een pennemes en hem onderscheidene sneden in het aangezigt, in de zijde en op den rug toegebragt hebben; van Riel is in verzekerde bewaring genomen.

⁜ **'s Hertogenbosch**, 2 Augustus. In den boezem onzer Provinciale vertegenwoordiging is eene gisting onstaan, welke zeer te betreuren is. Het Noordbrabantsche uitwateringskanaal is hiervan de oorzaak. De vergadering besloot in de vorige week een adres aan de Tweede Kamer te rigten tot ondersteuning van het wetsvoorstel, strekkende om een millioen subsidie uit 's Rijks kas daarvoer te verleenen. De Redactie van dit adres werd in handen eener commissie gesteld, die reeds den volgenden dag gereed was dat stuk te arresteren. Maar wat gebeurt nu? Onderscheidene leden, van den kant van Heusden en hooger liggende streken, laten zich door partijzucht zóóver vervoeren en vergeten zoo, dat zij de belangen der provincie in het algemeen en geenszins van een enkel kiesdistrict moeten behartigen, dat zij de vergaderzaal verlaten, om de Staten, zoodoende niet meer in voldoende getale aanwezig, buiten gelegenheid te stellen om het concept adres goed te keuren, en op behoorlijken tijd aan de Tweede Kamer der Staten Generaal te zenden.

Algemeen verwekt deze handeling de grootste verontwaardiging.

Thans vernemen wij dat de Staten op nieuw tegen een bepaalden dag zijn opgeroepen. Maar zullen zij komen?

Ingezonden Stukken.

In ons N°. 367 plaatsten wij een Correspondentie-artikel van den volgenden inhoud:

De aanbeveling, ons schijnbaar toegezonden uit Eindhoven (zijnde de brief van geenerlei postmerk voorzien) namens „Eenige vrijzinnige kiezers van Eindhoven," om zekeren advokaat te kiezen tot lid van de Tweede Kamer, in de plaats van het overleden lid, den heer van der Heijde, kan *niet* geplaatst worden.

Indien werkelijk te Eindhoven een Dr. van C., de onderteekenaar van den brief, bestaan mogt, dan vertrouwen wij, dat ZEd. nadere inlichtingen omtrent den aanbevolen kandidaat zal inwinnen, bijvb. te 's Hage en te Assen, om tot de overtuiging te komen dat die persoon — afgescheiden van alle politieke overwegingen — minder geschikt schijnt, om als „Volksvertegenwoordiger" op te treden.

Daarop ontvangen wij een brief van den advocaat van Baerle, dien wij — zonder dat wij het noodig achten daarbij eene enkele opmerking te maken — onzen lezers hier mededeelen. [Redactie.]

Aan de redactie van het Dagblad „*de Grondwet*."

„*Quand vous parlerez au nom du droit oubliez vos intérêts,*
„*Votre épouse, vos enfants, perdez tout, hors l'honneur.*"

D'Aguesseau.

Mijnheer de Redacteur!

Indien niet het correspondentie-artikel in uw nommer van 30 en 31 Julij 1854 voorkomende, tastbaar tegen mij gedoeld was, zou ik het stilzwijgend zijn voorbijgegaan. Onbekend met den inhoud van het door u genoemd stuk, even als met den onderteekenaar Dr. v. C., wiens bedoelingen mij evenmin bekend zijn, om mij als lid der Tweede Kamer aan te bevelen, op welke belangrijke betrekking ik geene aanspraak maak, zoo mag ik nogtans niet nalaten van de Redactie van een blad dat liberaal heet — indien deszelfs liberaliteit, op het voetspoor van vele hedendaagsche liberalen niet bestaat in te nemen in stede van te geven, of wel indien het zijne strekking is om ieder regt te doen wedervaren — openlijk de redenen te vragen van die hatelijke insinuatie, welke de zijdelingsche strekking heeft, om mij bij mijne medeburgers in minachting te brengen, ofschoon ik met grond durf beweren mij de achting mijner medeburgers nimmer onwaardig gemaakt te hebben en daarop grooten prijs te stellen, al is het ook dat wangunst, ijverzucht, haat en vooroordeelen mij dikwijls door den zwadder van den laster het grootste ongelijk aangedaan hebben.

Gewoon als ik ben met open vizier te strijden en daar wij nu openlijk in het strijdperk getreden zijn, uwe redactie met naamloos geschrijf, terwijl ik mijnen naam, dien ik waardiglijk draag, durf noemen, zoo tart ik ieder eerlijk man uit, om den minsten blaam op mijn persoon, gedrag of karakter te werpen. En dan durft men zich op partijdige beoordeelaars beroepen te Assen en te 's Hage, die het beter ware geweest aan de vergetelheid prijs te geven.

Om den onbekenden dan niet te misleiden, zij u ook herinnerd, dat ik voor ruim twee jaren te Arnhem practiserende voor eenige mijner clienten met hunne verdediging in vier zaken te Assen opgetreden zijnde, deze met die waarheidsliefde en onafhankelijkheid behandelde als den waren pleitbezorger betaamt, terwijl ik zonder in het minste den eerbied te kwetsen aan de regterlijke magt verschuldigd door den President der regtbank op de meest ongepaste, ja den onpartijdigen regter onwaardige wijze werd behandeld, waarvan ik de onbetwistbaarste bewijzen bezit, waarbij ik nog met verkorting der waarheid in de Drentsche en andere Couranten verguisd werd, en toen ik door pligtsbesef genoodzaakt was geworden tegen die Couranten-artikelen op te komen, toen verhieven zich eenige door haat en vooroordeelen bezielde advocaten (mededingers, die in het algemeen niet zeer te vertrouwen zijn, en vooral hier geen onbepaald geloof verdienen daartegen, en betwistten den advocaat het regt van vrijheid van drukpers, dat zij aan iederen burger moesten toekennen, voorzeker niet uit liberaliteit, en legden mij eene huishoudelijke straf op, omdat ik mijne roeping als advocaat beschouwde, gelijk zij door eenen d'Aguesseau, Dupin, Berryer enz. werd begrepen.

En wat nu de inlichtingen uit 's Hage betreft: beter hadt ge gezwegen over de onuitwisbare vlek, welke de Haagsche policie, die groot in kleine zaken is, en de Justitie aldaar op zich geladen heeft. Of is het niet wraakroepend, dat men door haat en vooroordeelen een man van eer en karakter, met schending van Grondwet, wetten en wettelijke waarborgen voor de vrijheid der burgers, als den snoodsten misdadiger zonder verhoor, op eene enkele valsche aantijging en zonder schijn van grond gevangen neemt en van het eene tot het andere einde des rijks vervoert, terwijl de gearresteerde door de wet en authentieke titels bewijst dat de effecten, waarvan men hem zoo ten onregte als dief verdacht hield, zijn eigendom zijn, welke men hem, na ze hem geweldadig ontnomen te hebben en na eene willekeurige langdurige gevangenhouding „*als zijn eigendom*" teruggeeft; terwijl ik, die als advocaat door den gearresteerde daartoe belast, mij met de bewijzen naar 's Hage had begeven *ten gevolge van eene valschheid in authentieke stukken door eenen naijverigen beroepsbroeder tevens commissaris van policie begaan*, even onschuldig als mijn client werd gearresteerd. Reeds meer dan drie maanden geleden zijn schriftelijke klagten over dat misbruik van gezag en die valschheid in authentieke acten aan het bevoegd gezag ingeleverd, waaromtrent men in weêrwil van herhaalden aandrang niets verneemt. Ik vraag het dan in gemoede, of men niet zijns ondanks verpligt is de drukpers te baat te nemen, om de openbare meening tot regter in te roepen, indien de gewone regter niet onpartijdig genoeg is, om het, regt dat de wetten toekennen te verschaffen? Rijst dan niet onwillekeurig de vraag op, of wel het regt, dat voor allen is geschreven niet in de toepassing van hetzelve voor weinige bevoorregten is?

Zonder dat men zich door partijdige en lasterlijke aantijgingen zal behoeven te laten misleiden kan ieder de waarheid, zooals zij hier vermeld is, uit onwraakbare bewijzen in mijn bezit, leeren kennen. Intusschen zal de schrijver zoowel het publiek als mij eene groote dienst doen met het tegendeel te bewijzen, zoo hij zulks kan, niet door naamloos geschrijf, maar door achtenswaardige namen geteekend, terwijl ik, mijne roeping getrouw, gelijk immer te voren, steeds de schoone les van den eerbiedwaardigen kanselier d'Aguesseau zal ter harte nemen: „*Vous qui avez l'avantage d'exercer une profession si* „*glorieuse, que celle d'avocat, jouissez d'un si rare bon-* „*heur, connaissez toute l'étendue de vos priviléges, et* „*n'oubliez jamais que, comme la vertu est le principe de* „*votre indépendance, c'est elle qui l'élève à la dernière* „*perfection.*" Ik heb mijn' pligt volbragt, doe gij de uwen.

Vertrouwende, dat uwe Redactie de onpartijdigheid en vooral de liberaliteit zal hebben van mij het regt te doen wedervaren, waarop ik gegronde aanspraak heb, door het bovenstaande in het eerstvolgend Nommer te plaatsen, heb ik de eer mij met verschuldigde achting te noemen.

Eindhoven, 31 Julij 1853. Mr. C. van Baerle.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een voor tien jaren aan C. Troupeau, te Parijs, domicilium bij de Vereeniging voor de Volksvlijt te Amsterdam, op de invoering van eene bijzondere soort van reflectoren, door hem genaamd reflecteur Troupeau; een voor tien jaren aan C. Rabatel, te Parijs, domicilium bij A. A. Facq, te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuw stelsel van bedekking van gebouwen met metaal of andere bouwstoffen; een voor vijf jaren aan W. E. Newton, te Londen, domicilium bij W. J. Kempers te Delft, op de invoering van een verbeterd stelsel tot het voortstuwen van schepen; een voor tien jaren aan G. P. Panhorst, te Bennekom, op de uitvinding van eene bijzondere bereiding der dennennaalden of bladen tot boschwol, waarbij tevens eene aetherische olie wordt verkregen; een voor vijftien jaren aan F. Prévinaire jr., te Haarlem, op de uitvinding van een werktuig door hem genaamd Javanaise, dienende tot het vervaa[...] alle soorten van gedrukte goederen, inzonderheid [...] Batik; een voor vijf jaren aan C. Verloop en Zoon, [...] op de uitvinding van een dubbel werkenden oliemolen [...] gedreven; een voor tien jaren aan H. Reerink, te [...] op de invoering van eene bijzondere wijze van papier [...] vaardigen uit eene grondstof, die tot nog toe hier te lan[...] niet is bewerkt; een voor vijf jaren aan A. V. New[...] Londen, domicilium bij W. J. Kempers voornoemd, op [...] voering van verbeteringen in de wijze van gieten.

Per Telegraaf.

Londen, Donderdag 3 Augustus. Oostenrijk zal [...] zijne troepen de Donau-Vorstendommen doen bezetten. De Fransche en Engelsche troepen zullen trachten [...] Krim te landen en Sebastopol zoowel ter zee als door [...] sterk leger te land aan te tasten.

Schamyl ageert in overeenstemming met de verbo[...] mogendheden.

Weenen, Woensdag 2 Augustus. Rusland heeft [...] gegeven om Moldavie en Wallachije geheel te ontru[...] Dit geschiedt om Oostenrijks aansluiting bij Frankrij[...] Engeland tegen te gaan.

Londen, Donderdag 3 Augustus ($12\frac{1}{2}$ ure). Cons[...] t. $92\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. [...] Gren. Uitg $6\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Ecuador $3\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Spanje binnenl. 3 [...] $37\frac{3}{4}$, $38\frac{1}{8}$; dito 1 pct. $18\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; dito Certific. $4\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; Passive 4, $4\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 83; dito 5 pct. 98; [...] $2\frac{1}{2}$ pct. 61; dito 4 pct. 92; Sardinie 5 pct. 85.

Weinig handel.

Londen, Donderdag 3 Augustus (2 ure). Cons[...] t. $92\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 68; Gren. Uitg. $6\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Ecuador $3\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Spanje binn. [...] $38\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $18\frac{3}{4}$, 19; dito Certific. $4\frac{1}{2}$, 5; Passive 4, $4\frac{1}{4}$.

De markt iets vaster. Het disconto der bank 5 pct.

Weenen, Woensdag 2 Augustus. N. Metall. $83\frac{1}{8}$ [...] lett. B. 96; Lomb. $95\frac{1}{2}$; Bankactien 1256; Wissel [...] den 12.10; dito op Parijs $146\frac{1}{2}$; Loten v. fl. 250 124 [...] Leen. $87\frac{7}{8}$; Zilver $23\frac{1}{2}$; Noordbaan 170.

Het wordt bevestigd, dat Bucharest door de Russen [...] ruimd zal worden. De Keizer is met den generaal H[...] Weenen aangekomen. De inschrijvingen in de leening [...] steeds voort.

Liverpool, Donderdag 3 Augustus. Er zijn 1[...] balen verkocht, tegen vaste prijzen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 3 Augustus 1854

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$59\frac{11}{16}$ $\frac{3}{4}$	*Hope* 1798/1816	5	100
Dito Certificat. .	3	$71\frac{1}{4}$ ($\frac{11}{16}$	Dito 1828/1829	5	$99\frac{5}{8}$
Dito Dito . .	4	$88\frac{7}{8}$ $9\frac{1}{8}$	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening. .	4	$88\frac{5}{8}$ ($9\frac{1}{8}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{2}$
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	$78\frac{1}{2}$
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$	$120\frac{1}{2}$	Dito *Stieglitz* .	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{7}{8}$	Certific. dito. .	6	$59\frac{7}{8}$
Frankrijk.					
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$18\frac{3}{8}$ $\frac{3}{4}$	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	$37\frac{7}{8}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. s/m.	3	$34\frac{5}{16}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{16}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{9}{16}$ $\frac{5}{8}$	Metalliek . . .	5	$63\frac{9}{1[...]}$
Amort. Schuld.		4	Dito bet. Amst.	5	$73\frac{9}{[...]}$
Portugal.			Dito letter B. .	5	$73\frac{9}{[...]}$
Londen nieuwe.	5	$36\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{[...]}$
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32[...]

Mexic., te Lond. 3 pct. $23\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; dito Onb. 2[...] Gren., te Lond. Onb. $16\frac{1}{2}$, dito Uitg. $6\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Peru [...] 64, 65.

Geene der genoteerde fondsen leverden heden in [...] variatie iets meldenswaardigs op. Bij eenige affaire in [...] soorten was de markt algemeen goed prijs houdende. In [...] echter werden enkele soorten tot verhoogde prijzen van [...] genomen voor engelsche rekening.

FRANKFORT, Woensdag 2 Aug. Metal. 5 pct. 66[...] binnenl. 3 pct. 34; dito 1 pct. $18\frac{9}{16}$; Wissel op [...] $117\frac{3}{4}$; dito Parijs $94\frac{1}{8}$.

Advertentien.

H. NIJGH, te Rotterdam, heeft Uitgegeven, het Prospectus van een Werk, getit[...]

DE

SUIKER-CULTUU[...]

OP

JAVA.

DOOR

FROMBERG,

AGRICULTUUR-CHEMIST DER INDISCHE REGERING.

De Prospectussen zijn gratis verkrijgbaar.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.